

Nr 31

Av herr Hedlund m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till vidareutbildning av folkskollärare, m. m.

Skolans kristendomsundervisning har till uppgift att ge eleverna ett faktiskt kunskapsmått om kristendomen, som utgör en del av vårt västerländska kulturarv och utan vilket en stor del av detta kulturarv blir oförstått. Alla borde i princip vara ense om denna uppgift, även om man kan ha olika uppfattningar om kunskapsmåttets omfattning och den tid man på schemat kan ägna kristendomsämnet.

Längden på undervisningen är dock inte ensam avgörande för ett gott resultat. Lika betydelsefull är undervisningens utformning. Enligt vår uppfattning har skolans kristendomsundervisning också en annan uppgift än den ovan nämnda, nämligen att skapa förståelse för den kristna livsåskådningens betydelse såväl för den enskilda människan som för hela samhället. Beträffande denna senare uppgift invändes stundom, att den ej tillkommer skolan. Undervisningen, sägs det, skall vara konfessionslös. En sådan uppfattning grundar sig emellertid på en felsyn.

I praktiken är det icke möjligt att dra en klar gräns mellan konfessionell och icke konfessionell, mellan värderande och icke värderande undervisning. Men därtill kommer en annan väsentlig sak. All uppfostran såväl i hemmet som i skolan går ut på att ge de unga värderingar och normer att följa. Även i undervisningen ingår värderingar. Ingen torde anse det som andligt tvång, om man exempelvis i samhällslära ej blott redogör för det demokratiska samhällets sätt att fungera utan även söker påverka till ett demokratiskt tänkesätt. I litteraturhistorien söker man odla elevernas smak för god litteratur — trots att någon exakt gräns ej går att dra mellan god och dålig litteratur. Skillnaden mellan demokrati och diktatur är ej, att man i den förra undviker värderingar medan man i den senare värderar, utan att man i demokratien till skillnad från vad fallet är i diktaturen ej med tvång och straff söker upprätthålla vissa värderingar.

I skrivelse till skolöverstyrelsen har Sveriges folkskolläraryrkeförbund och Sveriges folkskolläraryrkesförbund framhållit önskvärdheten av att terminskurs i ämnet kristendomskunskap må kunna ingå i egentlig vidareutbildningskurs för folkskollärare. Överstyrelsen har framhållit att det torde föreligga behov av vidareutbildade folkskollärare även i kristendomskunskap och anhållit om möjlighet att anordna terminskurs även i detta ämne. Departementschefen har emellertid — utan angivande av motivering — förklarat, att han icke är beredd att biträda skolöverstyrelsens förslag.

Den kristna livsåskådningen representerar — oavsett olika schatteringar inom densamma — med sin syn på människovärdet för vårt folk en omistlig etisk tillgång, vars tillvaratagande kräver ett skäligt beaktande även i skolundervisningen. Vi finner det därför synnerligen beklagligt att man från departementets sida avvisat framställningen om vidareutbildning i ämnet kristendomskunskap. Det begränsade utrymme, som numera står till buds för kristendomsundervisningen, torde kunna utnyttjas på ett bättre sätt, om ämnet särskilt uppmärksammas vid lärarutbildningen, vid utarbetande av undervisningslitteratur och pedagogiska anvisningar m. m. Från olika håll har också understrukits att kristendomsundervisningen i pedagogiskt avseende bör kunna förbättras.

Med hänvisning till vad som ovan anförts får vi härmed hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att vid utarbetandet av anvisningar för kristendomsundervisningen liksom vid läroböckernas granskning hänsyn toges till att undervisningen och lärostoffet får ett sådant innehåll, att eleverna ej blott får vissa faktiska kunskaper utan att det även förmedlas till dem en positiv syn på den kristna livsåskådningen, dess betydelse för såväl den enskilda människan som för samlevnaden mellan människor, samt

att riksdagen vid sin behandling av åttonde huvudtiteln, Vidareutbildning av folkskollärare, måtte medge att terminskurs i ämnet kristendomskunskap må anordnas i enlighet med vad av skolöverstyrelsen föreslagits.

Stockholm den 20 januari 1960

Gunnar Hedlund

Nils G. Hansson
i Skegrie

Anders Pettersson
i Dahl

Axel Rubbestad

Sven Vigelsbo

S. G. W. Wahlund

Per Svensson
i Stenkyrka

J. Onsjö